

O zdobywaniu uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii przez absolwentów niektórych szkół średnich i wyższych o profilu niegeodezyjnym

Dla kogo uprawnienia?

WALDEMAR ŁUPIŃSKI

W GEODECIE 8/97 opublikowano cenne informacje na temat średniego, policealnego i wyższego szkolnictwa geodezyjnego w Polsce. Pojawiły się też wzmianki o tym, że geodezja jako jeden z przedmiotów nauczania występuje w programach innych szkół średnich i wyższych o profilu budowlanym. Z faktem tym łączy się posiadanie umiejętności teoretycznych i praktycznych, a co za tym idzie – możliwość wykonywania przez absolwentów tych szkół robót geodezyjnych nie podlegających obowiązkowi zgłoszenia do ODGiK. Umożliwia także, po spełnieniu odpowiednich wymogów, zdobywanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji (jednakże w ograniczonym asortymencie robót).

Zespół Rzeczoznawców Stowarzyszenia Geodetów Polskich opracował dwa dokumenty zawierające wymogi formalne stawiane absolwentom szkół i uczelni niegeodezyjnych. Zawarte w nich przepisy zostały zaakceptowane przez GGK jako obowiązujące przy ubieganiu się o uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii. Opublikowano je pod tytułami:

1. „Ocena nauczania przedmiotów geodezji i kartografii na wydziałach niegeodezyjnych i w szkołach średnich na terenie kraju, pod kątem uznania wykształcenia absolwentów tych uczelni i szkół za pokrewne geodezyjnemu” (opracowanie powstało pod kierownictwem prof. Stanisława Pachuty, z udziałem prof. Stefana Przewłockiego i Stanisława Różanki);

2. „Opinia o trybie i zasadach nadawania uprawnień w zakresie redakcji map kartografom z wykształceniem geograficznym” (autorami są Jerzy Ostrowski i dr Jacek Pałowski).

Wymagania dla inżynierów...

I tak osoby z wykształceniem wyższym – absolwenci kierunków: architektura, budownictwo, komunikacja, inżynieria środowiska mogą uzyskać uprawnienia w zakresach pierwszym (geodezyjne pomiary sytuacyjno-wysokościowe, realizacyjne i inwentaryzacyjne) i czwartym (geodezyjna obsługa inwestycji). Natomiast absolwenci kierunków: rolnictwo, melioracje wodne, leśnictwo i geologia mogą je uzyskać w zakresie pierwszym i piątym (geodezyjne urządzenie terenów rolnych i leśnych), a w szczególnych przypadkach, po szczegółowej analizie dotyczącej zakresu studiów i praktyki zawodowej – rów-

niez w zakresie drugim (rozgraniczanie i podziały nieruchomości oraz sporządzanie dokumentacji dla celów prawnych). Warunkiem koniecznym do spełnienia jest występowanie w programie studiów przedmiotu *Geodezja* (bądź *Miernictwo*) w wymiarze co najmniej: 45 godzin wykładów, 45 godzin ćwiczeń laboratoryjnych, 3 tygodni geodezyjnych praktyk wakacyjnych, a po ukończeniu studiów – udokumentowane co najmniej 6 lat praktyki zawodowej w bezpośrednim wykonawstwie geodezyjnym.

...techników...

Natomiast absolwenci średnich szkół technicznych budowlanych o specjalnościach: drogi i mosty kolejowe, drogi i mosty kołowe, budownictwo wodne, a także technicy geofizycy o specjalności geofizyka stosowana, technicy o specjalności miernictwo górnicze i technicy melioracji wodnych mogą ubiegać się o uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji w zakresach pierwszym i czwartym. Wymagana jest w tym przypadku dwunastoletnia praktyka zawodowa w asortymentach robót objętych wspomnianymi zakresami. Ponadto w programie nauki musi występować przedmiot *Geodezja* (*Miernictwo*) w wymiarze co najmniej 200 godzin.

...i geografów

Osoby o wykształceniu geograficznym mogą uzyskać uprawnienia jedynie w zakresie szóstym (redakcja map). O uprawnienia można się ubiegać niezależnie od specjalizacji, lecz w każdym indywidualnym przypadku badana jest praktyka kartograficzna, która powinna być „długoletnia”. Po uzyskaniu uprawnień zawodowych kartograf może re-

dagować osobiście lub kierować redakcją map podlegających zgłoszeniu do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (m.in. pomiary i opracowania map topograficznych i tematycznych).

Zawód otwarty

Wynika z tego, że zawód geodety jest zawodem otwartym (w pełnym tego słowa znaczeniu) na przedstawicieli profesji pokrewnych. Niesie to wiele zagrożeń, szczególnie w przypadku okresów załamań na rynku pracy, kiedy „multiprofesjoniści” mają większe szanse na wybór korzystniejszej formy zatrudnienia. Solidarność zawodowa danej grupy, np. drogowców, może też wpływać na preferowanie przez nich usług geodezyjnych świadczonych przez uprawnionego w dziedzinie geodezji i legitymującego się odpowiednim doświadczeniem w branży koleżę. Ze smutkiem należy dodać, że inne specjalności zawodowe nie są w takim stopniu otwarte na przyjęcie do swych szeregów osób z wykształceniem geodezyjnym.

Do pozytywnych aspektów zjawiska należy zaliczyć wnoszenie przez geodetów, wykształconych w szkołach niegeodezyjnych, bardzo gruntownej wiedzy związanej z ich specjalnością wyuczoną oraz bogatej praktyki. Powinno wpływać to dodatnio na wprowadzanie nowych technologii i innowacji tak w dziedzinie prac geodezyjnych, jak i w budownictwie, wnosząc świeże spojrzenie na rozwiązywanie konkretnych, praktycznych zadań. Kolejnym pozytywnym aspektem jest przedłużenie nadziei rodziców-geodetów na kontynuowanie tradycji zawodowych przez pociechy, które nie dostały się do techników czy wyższych szkół o profilu geodezyjnym. Na zakończenie należy dodać, że na skutek ciągłych oszczędności programy studiów wyższych oraz szkół średnich podlegają ciągłej redukcji godzin. Szczególnie dotkliwie odbija się to na tzw. przedmiotach dodatkowych, do których na wydziałach niegeodezyjnych zalicza się także i geodezję. Wpływa to na obniżenie jakości wykształcenia absolwentów i zamyka przed nimi drogę do wszechstronnego rozwoju zawodowego. ■